

Grau de Filologia Romànica

Treball de Fi de Grau

Curs 2015-2016

TÍTOL:

**USATGES LINGÜÍSTICS DES ARANESI OCCITANOPARLANTS EMIGRADI EN
CATALONHA**

NOM DE L'ESTUDIANT:

MARCEL FERNÁNDEZ I ROCA

NOM DEL TUTOR:

MARIA REINA BASTARDAS I RUFAT

Barcelona, 17 DE JUNY DE 2016

Resumits

OCCITAN ARANÉS

Aquest treball de fin de grad cerque, mejançant ua enquesta efectuada a un cèrt nombre d'informaires, descorbir quini son es usatges lingüistics des aranesi que parlen occitan e son emigradi en Catalonha (en tot excludir-ne, evidentaments, Aran). Analise es sues responses e les met en contèxte legislatiu de Catalonha, en qué er occitan ei oficiau en tota era comunautat autonòma mès sonque ei pròpria d'Aran. Ei un trabalh de tematica inedita e que cerque determinar quines actituds lingüistiques mòstren es aranesi occitanoparlants quan era lengua que parlen non ei pròpria deth lòc a on viuen mès òc que i é oficiau. A traùs des quèstions dera enquesta, que tòquen tèmes coma es relacions damb era administracion, era possibilitat de transmèter era lengua as hilhs, es besonhs de cultura ena lengua pròpria, era percepcion des catalans non occitanoparlants sus era lengua, se concludís que cau endegar politiques publiques e desvolopar era lei der Occitan, Aranés en Aran. Es resultats apunten a qu'era santat der occitan aranés en Catalonha (en tot excludir-ne Aran, en aquest trabalh) ei comprometuda.

OCCITAN ARANÉS, SOCIOLINGÜÍSTICA, CATALONHA

CATALAN (CATALÀ)

Aquest treball de fi de grau busca, mitjançant una enquesta efectuada a un cert nombre d'informants, descobrir quins són els usos lingüistics dels aranesos que parlen occità i han emigrat a Catalunya (excloent-ne, evidentment, Aran). Analitza les seves respostes i les posa en el context legislatiu de Catalunya, en què l'occità és oficial a tot la comunitat autonoma però només és propi d'Aran. És un treball de temàtica inèdita i que busca esbrinar quines actituds lingüistiques mostren els aranesos occitanoparlants quan la llengua que parlen no és pròpia del lloc on viuen però sí hi és oficial. A través de les preguntes de l'enquesta, que toquen temes com les relacions amb l'administració, la possibilitat de transmetre la llengua als fills, les necessitats de cultura en la llengua pròpia, la percepció dels catalans no occitanòfons sobre la llengua, es conclou que cal endegar polítiques públiques i desplegar la *lleï de l'Occità, Aranès a l'Aran*. Els resultats apunten que la salut de l'occità aranès a Catalunya (excloent-ne Aran, en aquest treball) és compromesa.

OCCITÀ ARANÈS, SOCIOLINGÜÍSTICA, CATALUNYA

E entà híger ua pèrta en sa corona
a un lenguatge tot sòn, e sòn solet...
Mès despreciat de tota auta persona
que non siga aranesa tant com eth.

Mn. Josèp Condò, *Era Val d'Aran*

Ensenhador

Introduccion	6
Er occitan en Catalonha.....	7
Objectius deth trabalh	8
Metodologia.....	9
Preparacion dera enquèsta	9
Era mòstra	9
Cerca d'informaires.....	10
Era enquèsta definitiua.....	11
Resultats e analisi dera enquèsta	14
Donades personaus.....	14
Genre.....	14
Municipi de naisement.....	14
Municipi de residència abitua.....	15
Temps que hè que demore dehòra d'Aran	16
Per quina arrason non demore en Aran?	16
Per quin motiu torne a Aran?.....	17
Quina ei era sua lengua?	17
Quin ei eth sòn nivèu d'occitan aranés?.....	18
Lengues de socializacion.....	18
Quina lengua parle damb aguesti familiars?.....	18
Se a parelha e NON ei aranesa, a aprenut occitan aranés?	19
Quina lengua parle (o volerie parlar) damb es sòns hilhs?	19
Per quin motiu non parlarie occitan aranés as hilhs?	20
Es sòns hilhs parlen aranés?	20
Apuntarie es sòns hilhs a bèth cors d'occitan aranés? '	21
Vosté a participat de bèth cors d'occitan aranés?	21
Emplegue er occitan aranés enes hilats sociaus?.....	22

Percepcion dera lengua.....	22
Quan quauquarrés l'escote en tot parlar occitan aranés, coma reaccione:.....	22
Quan li pregunten 'qué parle?' e vosté arrespon 'aranés', saben qué ei?	23
Vò explicar bèra anecdòta?	23
Lengua oficiau.....	24
S'a relacionat damb era administracion publica en occitan dehòra d'Aran?.....	24
Era administracion publica de dehòra d'Aran s'a relacionat damb vosté en occitan?	24
A presentat bèra quèisha per discriminacion lingüistica?	25
Li agradarie qu'er occitan aranés auesse mès preséncia sociau ena vida vidanta de Catalonha?.....	25
Aufèrta culturau.....	26
Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés?	26
Li agradarie que i a auesse mès aufèrta culturau en occitan aranés? En qué concretaments?	28
Promò er occitan aranés en tot participar de bèra associacion, eca?	29
Autes	29
Quina importància a entà vosté er occitan aranés?	29
Considèrè vosté qu'er occitan aranés ei en perilh?	30
Considèrè vosté qu'a es madeishi drèts lingüistics qu'es catalanoparlants e castelhanoparlants en Catalonha?	30
Suggestions	31
Conclusions	32
Bibliografia	34
Annèx.....	35
1) Cerca d'informaires	35
2) Era enquèsta	37

Introduccion

Catalonha ei ua comunautat autonòma singulara laguens d'Espanha, e tanben laguens d'Euròpa. Auem tres lengües oficiaus, e ua d'eres ei parlada, en çò que tanh ara CA de Catalonha, sonque en un petit país des Pirenèus: era val d'Aran. Un pialèr d'aranesi an emigrat e son anadi a víuer ara zona istoricaments catalanoparlant de Catalonha, ja sigue per motius d'estudis, emplec o familha. Conserven era lengua? L'empleguen? An notat era oficialitat en tota era comunautat autonòma dempús deth 2010? La transmeten as hilhs?

Aguestes son quauques ues des qüestions que mos plantejàuem abantes d'iniciar aquest trabalh final de grad. Ei un tema inedit que sorgís des inquietuds qu'è per aquesta lengua, er occitan, e era sociolingüística.

Er usatge der occitan ena Val d'Aran s'estúdie a trauèrs der Institut d'Estadistica de Catalonha, mès concrètaments mejançant era Enquèsta d'Usatges Lingüistics que se realize cada cinc ans. Era darrèra ei era realizada en 2013, e ei era prumèra qu'includís ua analisi des resultats especifics d'Aran.

Maugrat açò, jamès non s'a hèt cap d'enquèsta dirigida especificaments ath collectiu que tractam ací; ne se ten en compde es resultats der aranés de dehòra d'Aran, en tot preguntar-se abans peth francés que per occitan.

Ei un treball que cerque cridar era atencion sus es politiques lingüistiques que s'aurien de hèr se consideram er aranés era tresau lengua oficiau de Catalonha. Volem possar er estudi dera santat der aranés a on non ei lengua pròpria, mès oficiau.

Coma explicaram mès endauant, non ei un treball estadisticaments scientific. Totun vò servir, coma indique eth títol, per a auer ua idèa de çò que se passe damb es usatges lingüistics des aranesi occitanoparlants emigradi en Catalonha.

Atau, dam aquesta tòca, auem realizat era enquèsta a ua mòstra dera poblacion aranesa que parle occitan e demore abituauments en Catalonha. Demoram aportar, mejançant aquest trabalh, eth nòste gran de sable ara subervivència der occitan a nivèu mondial, mès sustot en çò nòste.

Er occitan en Catalonha

Er occitan ei ua lengua romanica pròpia parlada en quate estats: en tèrç sud der estat francés, en Principat de Mónegue, enes soent nomentades ‘Valades occitanes’ de Coni e Turin e ena Val d’Aran, en Catalonha. Tanben se parle en un pòble de Calàbria qu’ei aperat ‘la Gàrdia’ (en italian, *Guardia Piemontese*). En totau, son apruprètz 200 km² e ua populacion de 16 milions de personas: d’aguestes, s’estime que entre 500.000 e 3 milions ne son locutors.

Era situacion legau ei plan disparièra enes diferents estats:

- En França non a cap de reconeishment legau exceptat der airau dera educacion, on se permet un usatge pòc mès que testimoniau;
- En Itàlia a cèrt reconeishment legau, ath cant d’autres minoritats lingüistiques, que balhe era lei 482/1999;
- En Mónegue non a cap de reconeishment legau;
- En Espanha ei oficiau, des deth 2010, en tota era comunautat autonòma de Catalonha e non sonque en Aran.

Per çò que tanh a Catalonha, ena Val d’Aran i demoren 10.090 personas; d’aguestes, 55,6% parle occitan aranés e un 80,7% le compren (donades deth 2013). Eth numèro de parlants d’occitan aranés baishe cada an; totun, ei cèrt de gaudís de melhor santat e visibilitat qu’er occitan der aute cant dera termièra.

Er occitan aranés, en Aran, ei reconeishut des deth 1990, mejançant una lei deth Parlament qu’oficializaue era lengua e recuperaue eth Conselh Generau d’Aran. En 2006, damb era reforma der Estatut d’Autonomia, e gràcies ara Lei der Occitan, Aranés en Aran (2010), era lengua siguec declarada oficiau en Catalonha tota.

Er occitan ei era lengua veïculara des escòles e er Institut d’Aran, e ei era lengua de preferéncia ara ora de dirigir-se as aranesi de lèu totes es administracions (exceptat dera estatau). Tanben se hèn programes d’arràdio e television entà Aran e entà Catalonha tota (dues o tres ores ath dia), e en qualitat de lengua pròpria d’Aran ei era lengua dera senhalizacion e era toponimia. S’a creat recentaments er Institut d’Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana, autoritat lingüistica en çò que tanh ad aguesta lengua.

Dehòra d’Aran, era preséncia der occitan ei encara plan petita: era lei deth 2010 non s’a desplegat; qu’ei per aquerò qu’era oficialitat der occitan en Catalonha tota non se nòte tant coma aurie d’èster, ne se considèra ath madeish nivèu qu’eth catalan o er espanhòu.

Objectius deth trabalh

Era tòca principala deth trabalh ei determinar quini son es usatges lingüistics des aranesi occitanoparlants emigradi en Catalonha: ei a díder, quines actituds presenten es aranesi que parlen occitan e que ja non demoren en Aran, mès que demoren en Catalonha.

Volem descorbir de quina faïçon viuen es aranesi occitanoparlants que ja non demoren en territòri lingüistic d'aguesta lengua, mès continuen a víuer en un territòri on era sua lengua ei oficiau. Cau hèr aguesta nòta pr'amor qu'ei ua situacion lingüistica e legau pro extraordinària; en Espanha non i a cap de cas parièr o semblant.

Mejançant ua enquèsta, sajaram de determinar:

- Quina relacion an damb era lengua es aranesi occitanoparlants emigradi en Catalonha;
- Se er occitan se transmet des progenitors as descendents immediats;
- Quina importància balhen ar aranés;
- Se considèren qu'er occitan aranés a era preséncia que merite...

En conclusion, coma viuen er occitan en un territòri on ei oficiau mès non ei era lengua pròpria; e quin ei er estat dera lengua entre es emigradi.

Metodologia

Preparacion dera enquèsta

En un primèr moment, e dempús d'estudiar d'autres enquèstes de tematica relacionada, elaborèrem ua lista damb es temes o quèstions que mès mos interessauen. En plea èra digitau, considerèrem qu'eth mès indicat serie hèr-la de faïçon electronica, donques mos garantie ua accessibilitat lèu-lèu totau ara mòstra qu'auïem de besonh, damb es avantatges evidents.

Coma hèr ua enquèsta electronica pressupause un grad plan naut d'autonomia ara ora de hèr-la, considerèrem oportun realizar-ne cinc de pròva, entà veir quines quèstions se comprenien e quines generauen dobtes. Un viatge obtenguèrem es *feedbacks* d'aguestes prumèras enquèstes de pròva poguèrem ajustar era definitiua, en tot eliminar quèstions e modificar eth redigit de bères ues.

Era mòstra

Eth problèma mès gran ara ora de realizar era enquèsta siguec era delimitacion dera mòstra. Per començar, es personas auien de complir uns requisits:

- Èster neishudes en bèth municipi dera Val d'Aran: Canejan, Bausen, Les, Bossòst, Es Bòrdes, Vilamòs, Arres, Vielha e Mijaran e Naut Aran
- Èster occitanoparlant: simplaments, considerar-s'i.
- Viver abituauments dehòra d'Aran, mès en Catalonha

Entà poder determinar quina quantitat de personas complie es requisits mos dirigirem ar Idescat, er Institut d'Estadistica de Catalonha. Per çò que tanh ara emigracion intèrna de Catalonha damb origen Aran (2014), obtenguèrem aguestes donades:

	<i>En madeish parçan</i>	<i>Ena rèsta de Catalonha</i>	<i>Ena rèsta d'Espanha</i>
<i>Aran</i>	120	246	242

Hònt: Idescat, a partir dera Estadística de variacions residenciaus der INE.

Se consultàuem es donades de poblacion segontes era lengua abituau e desgragàuem es donades entath Pirenèu e Aran, obtiégem era donada que mos indicaue que 1.500 personas an er aranés coma lengua abituau.

Se enlòc de desagregar consultàuem es donades per a tot Catalonha, obtiégem 2.310 personas parlants d'occitan aranés.

Ei a díder: se restam ath totau de parlants d'occitan de Catalonha es que le parlen e residissen ena Val d'Aran, obtiem un totau de 810 personas. Totun, auem comprovat abans que en Catalonha i viuen 246 personas que son neishudes en Aran e n'an emigrat. Ei logic dedusir qu'es donades non se corresponen. Er IDESCAT mos informà plan amablaments "era chifra resultanta non ei metodològicaments concordant damb era rèsta de donades vist que era enquèsta non ei dessenhada per aguesta desagregacion".

Finauments, e per causa d'aguestes circumstàncies que mos impossibilitauen er establiment d'ua mòstra estadistica scientifica, acordèrem damb era tutotritz deth trabalh ua mòstra d'ues 50 personas.

Cerca d'informaires

Un viatge establerta era mòstra, comencèrem a cercar es informaires. Entà començar, auérem en comde era henerècla digitau e, sustot eth hèt de pensar enes personas de mès edat, mos hec a decidir de desvolopar dues manères de realizar-la:

- Ua, completaments autonòma, mejançant un ligam ara enquèsta en linha;
- Era auta, que realizèrem presenciaments en tot introduzir es donades mos indicaue er informaire ena enquèsta en linha

Atau auíem totes es responses centralizadas ena madeisha enquèsta e salvàuem era henerècla digitau.

Entà cercar es informaires, herem diuèrses accions. Comencèrem per crear ua imatge entà promòir era enquèsta enes hilats sociaus, e la distribusirem pes hilats sociaus: Facebook, Twitter¹, eca. Tanben la distribusírem entre es alumnes des còrsi d'aranés qu'organize eth Conselh Generau d'Aran, pr'amor que i a fòrça aranesi que i estudièn entà obtier eth nivèu C; mès era possada definitiua mo'la dèc eth programa *Meddia Aranés*, que mos hèc ua entrevista².

Fin finau, arthenhérem 72 responses, des quaus 62 son valides: es dètz que manquen auien indicat un municipi d'Aran coma municipi de residència abituau, e per tant, non èren emigradi.

¹ Consultar er annèx 1

² Vid. supra

Era enquèsta definitiua

Distribusírem era enquèsta en diuèrsi airaus, a saber:

- Donades personaus
- Lengues de socializacion
- Percepcion dera lengua
- Lengua oficiau
- Aufèrta culturau
- Autes
- Suggestions

Era enquèsta definitiua ère aguesta:

Usatges lingüistics des aranesi occitanoparlants emigradi en Catalonha

ADIU! Aquesta enquèsta ei indicada a PERSONES NEISHUDES EN ARAN MÈS QUE DEMOREN EN CATALONHA, E QUE PARLEN OCCITAN ARANÉS.

Sò un estudiant de filologia dera Universitat de Barcelona: aguesta enquèsta servirà entà redigir eth Trabalh de Fin de Grad.

Li arregraisqui eth sòn temps entà arrespóner-la. Se a bèra quèstion, o vò conéisher-ne eth resultat, me pòt escriúer en marcelfernandezroca@valdaran.org.

Gràcies de nau!

Donades personaus

- Genre (hemna, òme, aute)
- Municipi de nashement (a escuélher: un des nau d'Aran)
- Municipi de residéncia abituau (respona dubèrta)
- Temps que hè que demora dehòra d'Aran (a escuélher: -1 an; 1-3 ans, + 3 ans)
- Per quina arrason non demore en Aran? (a escuélher: estudis, trabalh, familha, auta)
- Per quin motiu torne a Aran? (a escuélher: dimenjades, vacances, familha, auta)
- Quina ei era sua lengua? (a escuélher: catalan, occitan aranés, espanhòu, auta)
- Quin ei eth sòn nivèu d'occitan aranés? (Escrit, orau, liejut; escala de 1 a 5)

Lengues de socializacion

- Quina lengua parle damb aguesti familiars? (a escuélher; catalan, espanhòu e occitan aranés per progenitor)
- Se a parelha e NON ei aranesa, a aprenut occitan aranés? (òc, non, non è parelha/ei aranesa)
- Quina lengua parle (o volerie parlar) damb es sòns hilhs? (Occitan aranés, catalan, espanhòu, aute)
- Per quin motiu non parlarie occitan aranés as hilhs? (a escuélher: parlarie aranés as hilhs, non ac consideri útil, me sentisqui mès comfortable damb ua auta lengua, ua auta)
- Es sòns hilhs parlen aranés? (a escuélher: òc, non, non n'è/non les parli aranés)
- Apuntarie es sòns hilhs a bèth cors d'occitan aranés? (A escuélher: òc, non)
- Vosté a participat de bèth cors d'occitan aranés? (a escuélher: òc, non)
- Emplegue er occitan aranés enes hilats sociaus? (a escuélher: bric, a viatges, soent, tostep, non n'è)

Percepcion dera lengua

- Quan quauquarrés l'escote en tot parlar occitan aranés, coma reaccione: (respona dubèrta)
- Quan li pregunten 'qué parle?' e vosté arrespon 'aranés', saben qué ei? (a escuélher: jamès, a viatges, soent, tostep)
- Vò explicar bèra anecdòta? (respona dubèrta)

Lengua oficiu

- S'a relacionat damb era administracion publica en occitan dehòra d'Aran? (a escuélher entre òc, non, non m'i sò relacionat, ns/na per cada nivèu d'administracion (locau, comarcau, provinciau, regionau, estatau)
- Era administracion publica de dehòra d'Aran s'a relacionat damb vosté en occitan? (a escuélher entre òc, non, non s'a relacionat damb jo, ns/na per cada nivèu d'administracion (locau, comarcau, provinciau, regionau, estatau)
- A presentat bèra quèisha per discriminacion lingüistica? (a escuélher: òc, non, ns/na)
- Li agradarie qu'er occitan aranés auesse mès preséncia sociu ena vida vidanta de Catalonha? (a escuélher: Òc, pariera ara deth catalan/espanhòu; Òc, un

shinhau mès, mès non tanta com eth catalan o er espanhòu; non, non me semble important; ja n'è pro damb era qu'a ara; NS/NA)

Aufèrta culturau

- Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés? (a escuélher òc, non, ns/na per cada ua des qüestions: Ei usatgèr des mejans de comunicacion en occitan?; A liejut darreraments bèth libe en occitan?; A escotat darreraments musica en occitan?; A pogut participar de bèra activitat en aranés darreraments, dehòra d'Aran?).
- Li agradarie que i a auesse mès aufèrta culturau en occitan aranés? En qué concretaments? (respona dubèrta)
- Promò er occitan aranés en tot participar de bèra associacion, revista, siti web, eca? (a escuélher entre òc,non, ns/na)

Autes

- Quina importància a entà vosté er occitan aranés? (a escuélher der 1 ath 10, 1 ei bric, 10 fòrça)
- Considèrè vosté qu'er occitan aranés ei en perilh? (a escuélher der 1 ath 10: 1 non 10 òc)
- Considèrè vosté qu'a es madeishi drèts lingüistics qu'es catalanoparlants e castelhanoparlants en Catalonha? (a escuélher der 1 ath 10, 1 ei non, 10 ei òc)

Suggestions

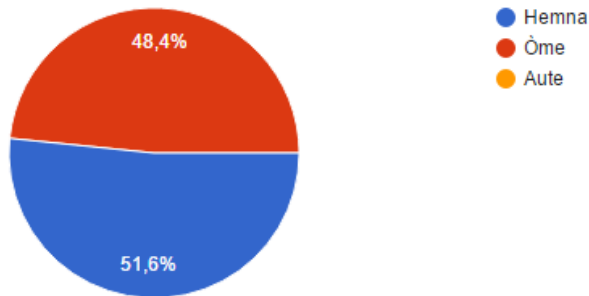
- Se vò donar-mos quauqua informacion, suggestion, ampliar bèra respona, ara ei eth moment! (respona dubèrta)

Resultats e analisi dera enquèsta

Analizam en aguesta seccion deth trabalh es donades que mos proporcionen es responses dera enquèsta, e les tractam mejançant grafics. Enes qüestions que èren de 'respona dubèrta' sajam de comentar-ne es trèts generaus, e ahigem quauqua respona interessanta damb ua ortografia normalisada³. Trabalham damb percentatges entà balhar ua idèa generau sus es ahèrs, e non un numèro absolut: quan non ei atau, indicam era unitat deth grafic.

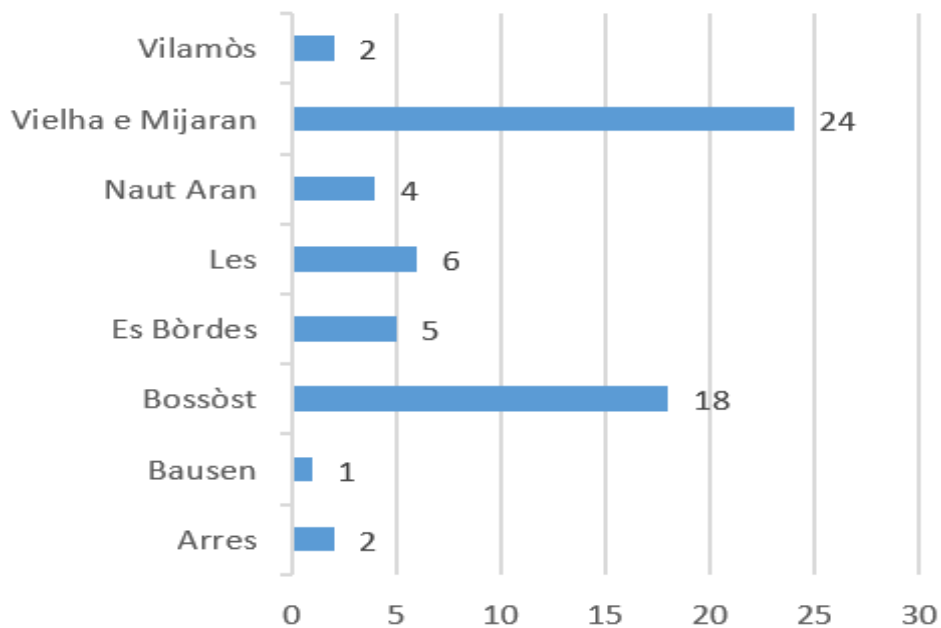
Donades personaus

Genre

Artenhérem ua mòstra fòrça paritària, plan important entà auer ues donades çò de mès realistes possible.

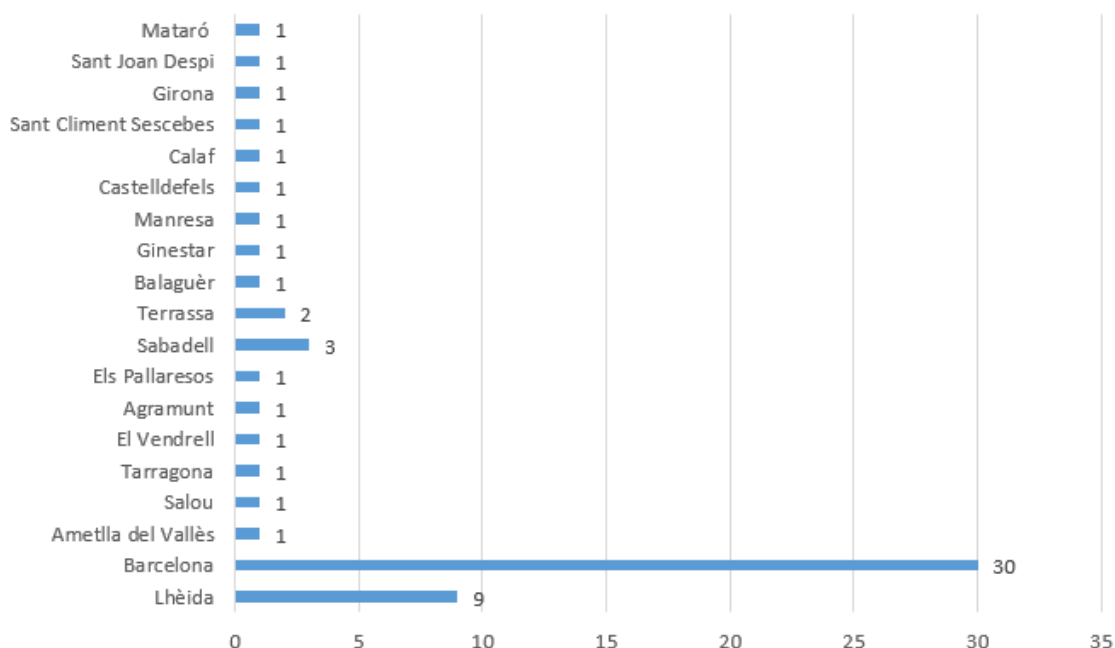
Municipi de naishement

³ Totes es responses, sense normalizar, son enes annèxi.

Eth grafic mòstre es responses per municipi de neishement en numeròs absoluts. Era màger partida des responses son d'aranesi que son neishudi en Vielha e Mijaran, qu'ei eth municipi damb mès populacion. Seguissen Bossòst, Les e Es Bòrdes. Es auti municipis an molta pòga populacion; de hèt, non mos a arresponut arrés neishut en Canejan.

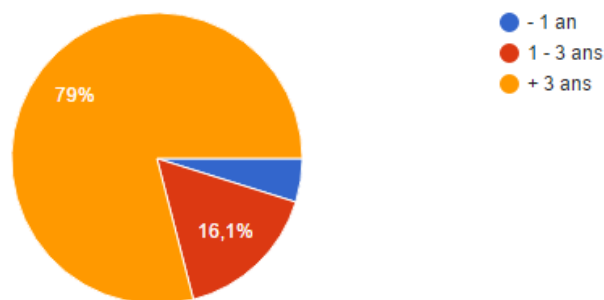
Municipi de residéncia abituau

Aguesta resposta ère de 'respona dubèrta' entà non híger es mès de 900 municipis de Catalonha. Ues dètz enquèstes auien coma respona un municipi d'Aran o d'un país estrangèr (Escòcia, UK) e mos a servit entà eliminar-les, donques non complissen es requisits que demandàuem: non son personas que demoren abituauaments dehòra d'Aran mès en Catalonha.

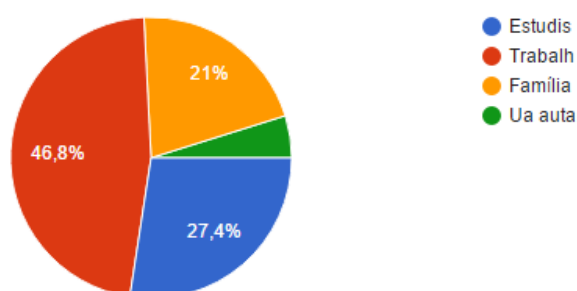
Sonque destacar era grana preséncia de Barcelona, ciutat dera quau se ditz que i a mès aranesi qu'en Aran.

Temps que hè que demore dehòra d'Aran

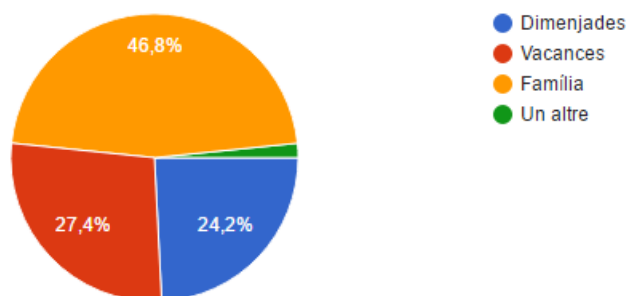
Vedem coma lèu un 80% des persones que mos an arresponut era enquèsta hè mès de 3 ans que demore dehòra d'Aran; e qu'eth grop de responses mès petit ei eth dera gent que pòrte mès d'1 an. Açò ei plan important per obtier responses realistes: se pòrtes mès ans dehòra deth lòc a on se parle era tua lengua, aquerò sense dobte compòrte naues actituds damb era lengua, ja siguen decisions conscientes o inconscientes.

Per quina arrason non demore en Aran?

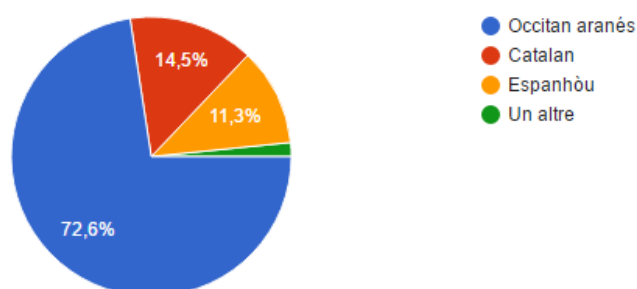
Encara que era Val d'Aran sigue eth parçan de Catalonha damb mès ocupacion, tanben ei logic pensar que i a plan de gent que non arrenh un emplec: non mos a d'estonar qu'era màger part des responses indiquen que lèu un 50% des persones siguen partides d'Aran per arrasons de trabalh. Lèu egalizadas, seguissen es estudis e era familia, per aguest orde.

Per quin motiu torne a Aran?

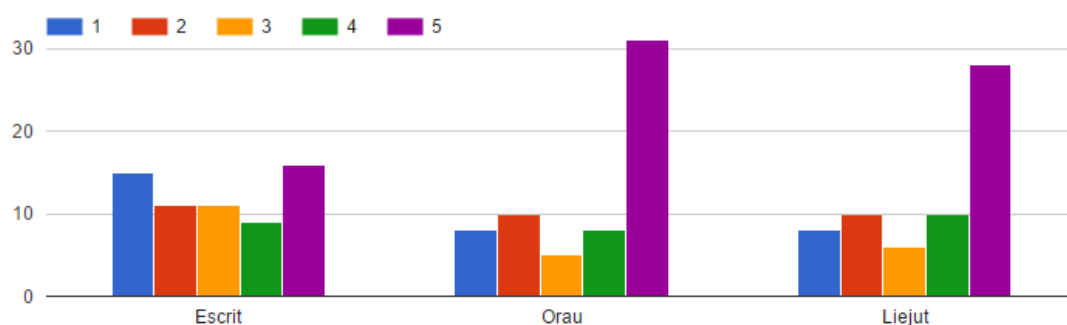
Eth motiu principau de tornar a Aran ei era família, e non sonque gaudir des vacances, o des dimenjadés: ei per aquerò que consideram qu'era família ei eth ligam principau per tornar a Aran.

Quina ei era sua lengua?

Cau arrebrebar qu'era enquesta ère dirigida a aranesi occitanoparlants, encara qu'er occitan non sigue era sua lengua principau; sonque ère de besonh que la parlèssen. Non ei estonant qu'era màger partida des persones qu'an arresponut era enquesta considèren qu'er aranés ei era sua lengua. Totun, òc qu'ei estonant qu'un 25,8% des responses siguen de persones que non considèren er occitan aranés era sua lengua, e siguen, *a priori*, persones non tant sensibilizadas damb era lengua.

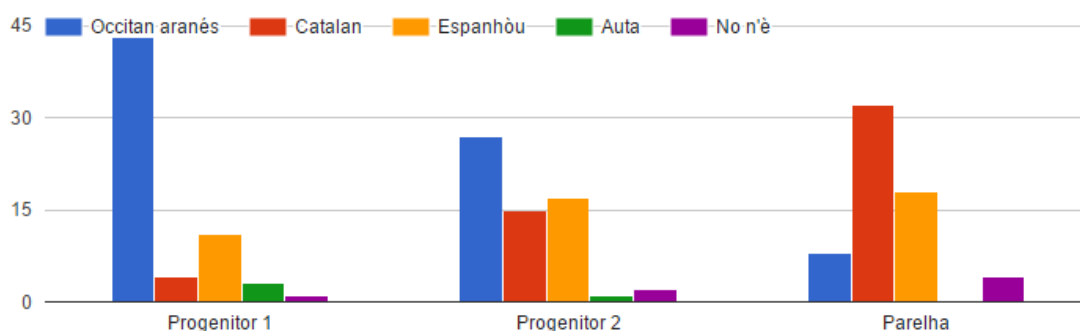
Quin ei eth sòn nivèu d'occitan aranés?

Ena enquèsta demandàuem ua autoavaloracion deth nivèu de competéncia escrita, parlada e liejuda der occitan aranés, der 1 ath 5. En tot veir es tres grafics podem comprovar coma ena orau ei a on era gent se mòstre plan mès confiada; atau coma tanben ena liejuda. Per çò que tanh ara escrita, ei mès complicat, donques es responses se repartissen de faïçon equitabla. Cau destacar que era majoria des responses rebudes en escrit mòstren pòga correccion lingüistica.

Lengues de socializacion

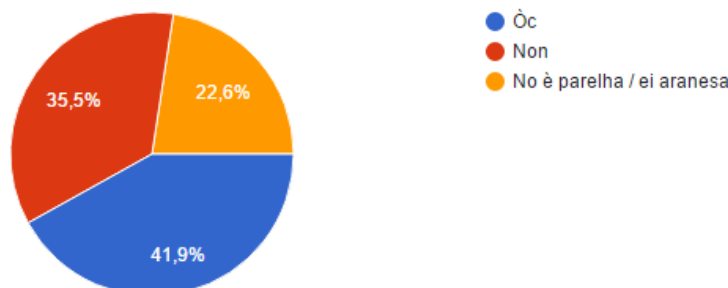
Quina lengua parle damb aguesti familiars?

Cau díder abans de tot que non volíem marcar eth genre des progenitors ja qu'aué en dia trapam dièrsi tipus de familha. Sustot, çò que volíem descorbir damb aquesta qüestion ère veir se er emplec dera lengua se manten entre generacions, e vedem que non: mentre era lengua de comunicacion damb es progenitors per part des persones qu'an arresponut ei majoritàriaments er aranés, quan se demande pera parelha, vedem qu'eth catalan, e

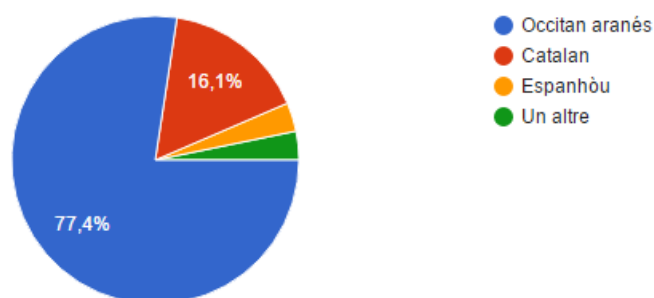
despús er espanhòu, son es lengües mès utilizadas. Eth grafic mòstre es donades en numèros absoluts.

Se a parelha e NON ei aranesa, a aprenut occitan aranés?

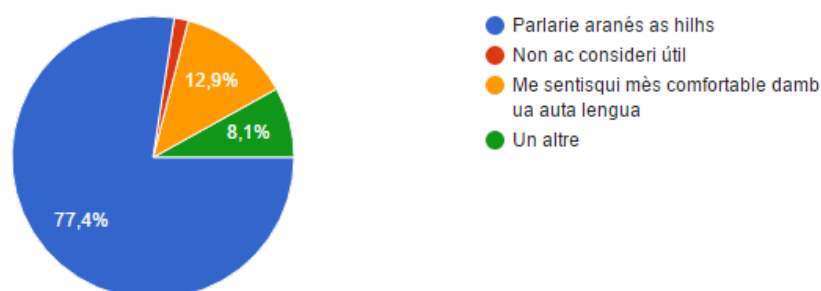
Des persones qu'an arresponut era enquèsta e ath madeish temps an parelha, quasi ua mitat ua parelha qu'a aprenut aranés, deth temps que era auta mitat non. Que laguens eth nuclèu familhau se pogue parlar occitan aranés resulte evidentaments indispensable entà poder desvolopar part dera vida er aguesta lengua e assegurar-ne atau era utilitat e era futura transmission. S'era relacion damb era parelha se hè dirèctaments damb ua auta lengua, resultarà complicat cambiar aguesta lengua pera occitana, en aquest cas. Qu'era parelha der occitanoparlant aprengue aranés encara que sigue passivaments, o sonque compréner-le, resulte indispensable pera suberviuença, transmission e desvolopament dera lengua laguens deth nuclèu familhau.

Quina lengua parle (o volerie parlar) damb es sòns hilhs?

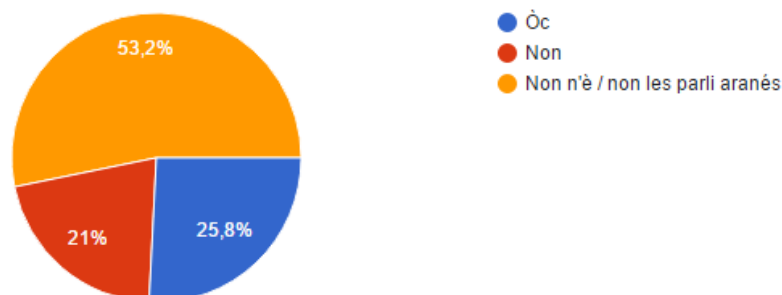
Es responses ad aguesta quèstion seguissen era linha dera quèstion 'Quina ei era sua lengua?', encara qu'er aranés puge un 5%. Er occitan ei era lengua que escuelhen majoritàriaments es occitanoparlants que sentissen aguesta lengua coma pròpria coma era lengua damb era quau parlar as hilhs. Eth 5% que manque cau suposar que son persones qu'an prenut consciéncia damb era lengua occitana; mès que son 3 persones.

Per quin motiu non parlarie occitan aranés as hilhs?

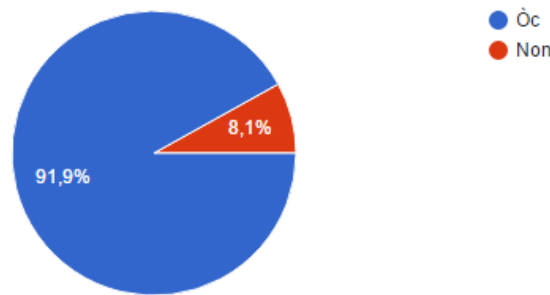
Cap de estonament en aquestes respostes; toti es occitanoparlants qu'abans an arresponut que parlarien aranés contunharien en toti parlar-la as hilhs. Des que non ac harien, un 12,9% non ac harien pr'amor que non s'i considèren confortables, e un 8,1% per d'alti motius. Sonque un 1,6% non parlarie aranés as hilhs perque non ac considèrè útil: ei ua bona notícia, mès calerie insistir e desvolopar politiques publiques perqué aquest numerò siguesse zèro.

Es sòns hilhs parlen aranés?

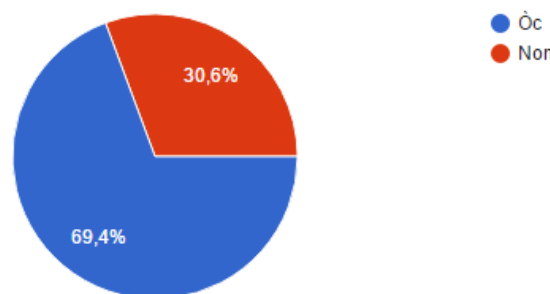
Aquestes respostes mòstren qu'era transmission der aranés se complís en apruprètz un 50% des hilhs qu'an un progenitor occitanoparlant: se descomptam eth 53,2% des respostes que mos indiquen que non les parlen en aranés o que non an hilhs, un 55,12% des persones qu'an arresponut era enquèsta e an hilhs an hilhs que parlen aranés. Malerososament, un 44,88 non la parle encara que siguen educadi en aranés. En definitiua, encara que dus mainatges siguen educadi en aranés, un de cada dus non le parlarà.

Apuntarie es sòns hilhs a bèth cors d'occitan aranés? ´

Deth 22,6% des persones que non parlarien aranés as hilhs (veir qüestion superiora) i a fòrça gent que, totun, apuntarie es hilhs a bèth cors d'aranés (14,5% d'aguestes responses), e sonque er aute 8,1% non ac harie, ei a díder, no harie cap esfòrç entà qu'es hilhs aprenguessen aranés. Coma ei logic, eth 77,4% de responses que indiquen que parlarien aranés as hilhs indiquen tanben que les apuntarien a còrsi d'occitan. Aguest numèro elevat de persones qu'apuntarien es hilhs a bèth cors d'aranés indique tanben era valorisacion dera lengua per part des occitanoparlants independentaments dera lengua que parlen damb eri, es hilhs; pr'amor qu'ei un numerò superior, coma auem vist, ath dera gent que òc que parlarie er occitan as descendents.

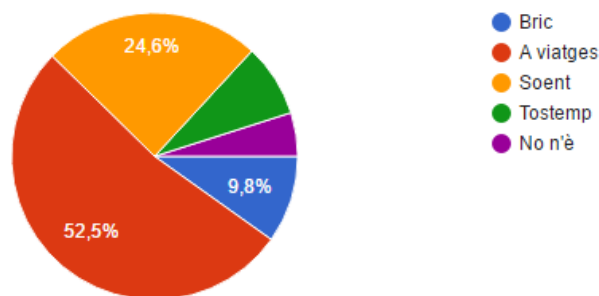
Vosté a participat de bèth cors d'occitan aranés?

Es resultadi indiquen que lèu un 70% des persones qu'an arresponut era enquèsta an participat en bèth cors d'aranés, ja sigue ena escòla, enes còrsi qu'organize eth Conselh Generau dehòra d'Aran, enes dera Universitat de Lhèida, eca. Ei positiu notar que vòlen

ampliar es sòns coneishements e melhorar eth sòn nivèu lingüistic. Un 30,6% des responses (superiores, totun, ath percentatge de personas que non parlarien o parlen aranés as hilhs: encara que non l'agen estudiat sentissen era confiança sufisenta entà transméter-le) non an hèt jamès cap de cors d'aguesta lengua.

Emplegue er occitan aranés enes hilats sociaus?

Aguesta qüestion siguec introducida coma ua mòstra dera preséncia der occitan ena vida vidanta des informaires: passam plan d'ores damb es hilats sociaus e era preséncia dera lengua en aquest airau ei plan importanta: entà dar-la a conéisher, per exemple. Totun, vedem coma era emplec der aranés en internet ei pro viu, donques un 52% arreconeishen emplegar-le a viatges, e un 24% soent. Cau destacar eth 8'2% que l'empleguen tostemp contra eth 9,8% que non l'emplegue bric.

Percepcion dera lengua

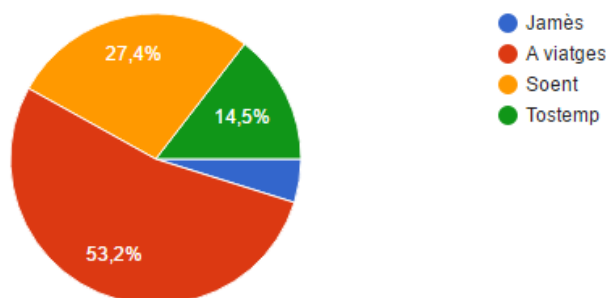
Quan quauquarrés l'escote en tot parlar occitan aranés, coma reaccione:

Totes es responses apunten a estonament, desconeishement, curiositat, e sustot, ara non comprension. Ahigem quauqua responsa interessanta (en annèx 2 apareishen totes):

- Era gent non sòl conéisher guaire er idiòma e s'estonen ath senté'c. Saben que non ei pas catalan ne francés, mès les còste compréner qu'ei aranés.
- No sap quina lengua sò parlant, mès li semble un mescladís de castelhan e catalan.
- Es catalans sustot en forma de desprèci.

- Fòrça personas pensen que parli francés.
- Ben, damb curiositat e simpatia.
- Era gent s'estone posituamens e s'interèse.

Quan li pregunten 'qué parle?' e vosté arrespon 'aranés', saben qué ei?

Podem veir, en relacion as responses recebudes ad aguesta qüestion, coma era gent òc que sap çò qué ei er aranés; mès, coma auem vist just ena qüestion anteriora, non le saben reconéisher bric. Ua auta causa serie descorbir enquia quin punt saben exactaments çò qué ei er aranés, pr'amor qu'ua des quèishes mès constants des aranesi ei era gran desconeishença en Catalonha dera sua lengua e cultura.

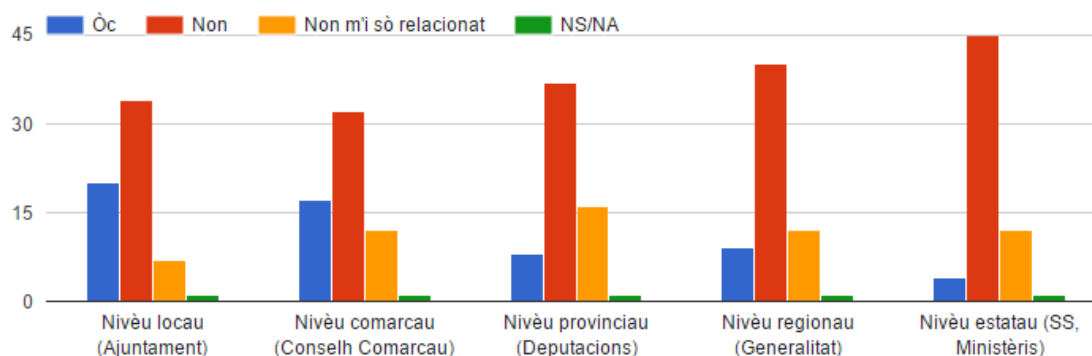
Vò explicar bèra anecdòta?

Ne deisham bèra ua qu'a mès interés (en annèx 2 apareishen totes):

- Era mia pareilha non lo parle, mès lo entén tot. Non lo parle perquè li da mandra mès sap que voi que ès nòsti hilhs parlaran aranés. Campam cada dia eth 324 en aranés juntí entà que s'acostume. Non è hèt cap cors, mès ne voi hèr un entà millhorar e auer era titolacion, ja que sò mèstra. Tostemp parli der aranés ara gent que no lo coneish.
- En ua botiga de ròba un dependent m'entenec parlar aranés damb era mia hilha e sabec qu'ère aranés gràcies as informatius deth 3/24.

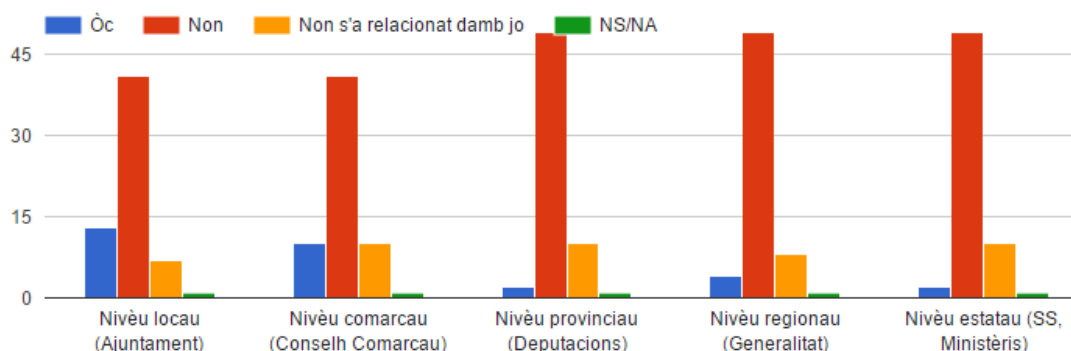
Lengua oficiala

S'a relacionat damb era administracion publica en occitan dehòra d'Aran?

Aguesta qüestion e totes es d'aguesta seccion son hètes damb eth propòsit de describir s'eth hèt qu'er occitan sigue lengua oficiala en Catalonha influís ara ora d'emplegar-le e mantier-le. En cas concret d'aguesta qüestion, demandàuem se er informaire s'auie dirigit ara administracion dehòra d'Aran en occitan. Ei logic pensar qu'er usatge der aranés se pòt veir afavorit se se considèra era administracion en qüestion mès propèra o mès luenh: qu'ei per aquerò —sajam de supausar— que son es Ajuntaments e es Conselhs Comarcaus a on resulte mès comfortable dirigir-se en aguesta lengua. A nivèu regionau tanben aurie d'èster mès facil, mès ei cèrt que non mos i dirigim tant soent; non cau d'ider a nivèu estatau.

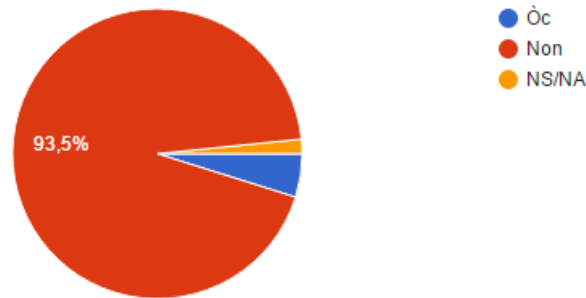
Era administracion publica de dehòra d'Aran s'a relacionat damb vosté en occitan?

Vedem, coma ena qüestion anteriora, que son es administracions mès propèras ar informaire es que òc qu'an arresponut en aranés; ei a d'ider, es ajuntaments e es conselhs

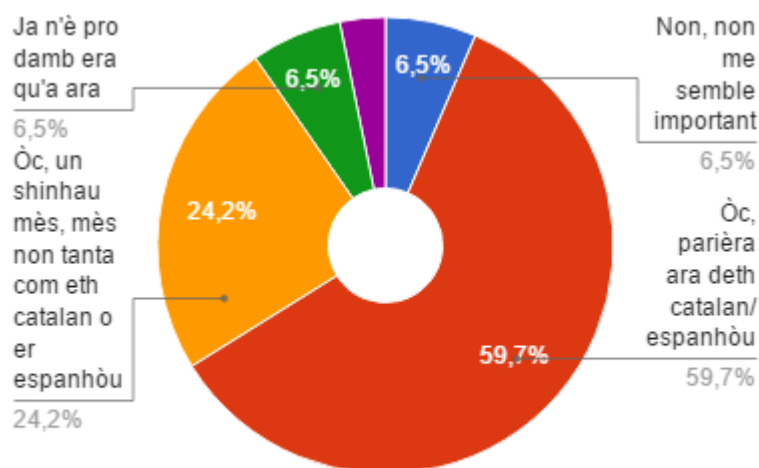
comarcaus. En escambi, es deputacions e era administracion der estat son es que lèu jamès an arresponut en occitan.

A presentat bèra quèisha per discriminacion lingüística?

Aguesta ei ua quèstion eth resultat dera quau òc que mos resulte estonant; totun, calerie veir çò que gesserie se ac preguntam a catalanoparlants, qu'en principi an ua lengua que gaudís de mès prestigi e vitalitat. En aguest cas, un 93,5% jamès an presentat cap de quèisha de discriminacion lingüística, mès un 4,8% òc: dar-se comde qu'ès en situacion d'inferioritat lingüística condusís ad aquestes situacions.

Li agradarie qu'er occitan aranés auesse mès preséncia sociou ena vida vidanta de Catalonha?

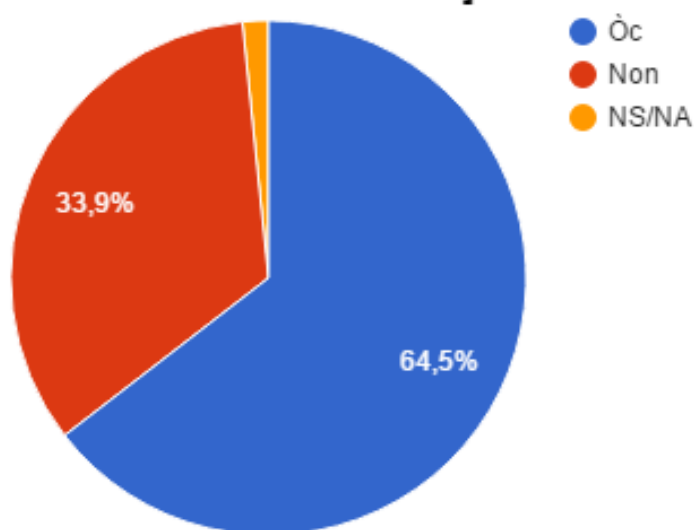
D'entrada, se pòt veir en grafic qu'ès responses apunten a ua tendéncia que preferís hèr cambiament des causes, aumens en çò que tanh as informaires, qu'ena majoritat d'eri non ei d'acòrd damb era preséncia qu'a er occitan en Catalonha actuauments. Era màger part d'eri reivindique una preséncia pariera ara deth catalan e ara der espanhòu (59,7%)

e un 24,2% un shinhau mens qu'era d'aguestes dues lengues. Ei a díder, tot aguest grop de gent desire un cambiament des causes, vò qu'er aranés age mès preséncia, era qu'a aguesta lengua ara non la trapen sufisenta. Cau destacar de manèra negatiua eth 6,5% que ditz que non li semble importanta ua qüestion atau.

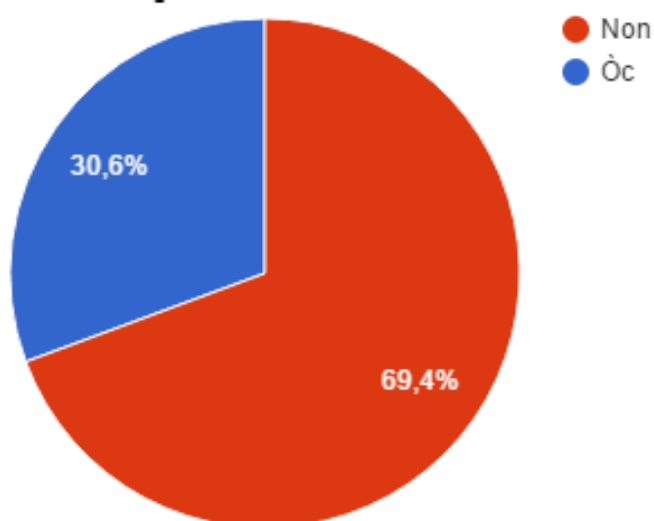
Aufèrta culturau

Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés?

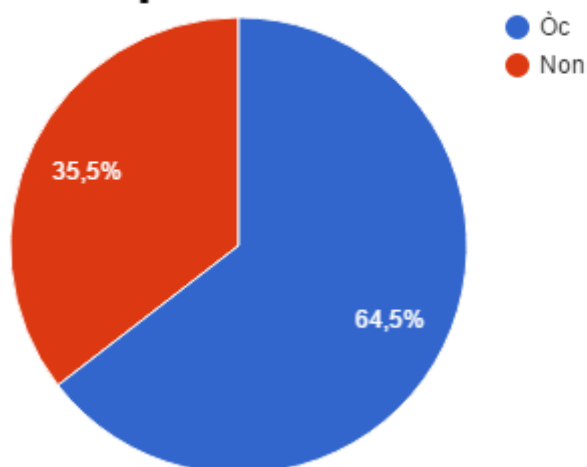
Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés? [Ei usatgèr des mejans de comunicacion en occitan?]

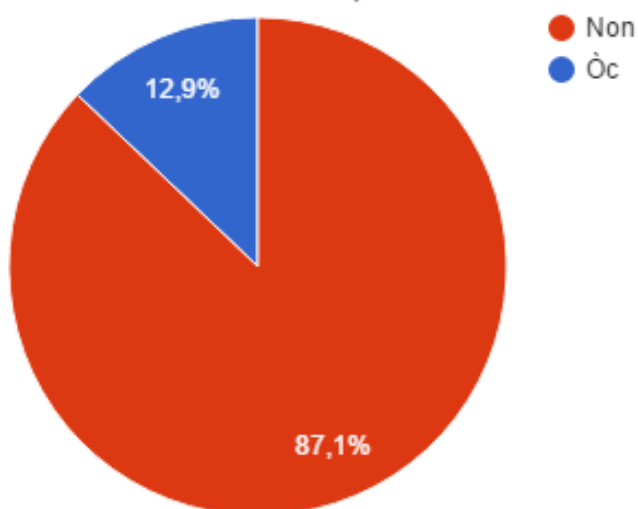
Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés? [A liejut darreraments bèth libe en occitan?]

Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés? [A escotat darreraments musica en occitan?]

Consumís cultura, notícies, léser, eca en occitan aranés? [A pogut participar de bèra activitat en aranés darreraments, dehòra d'Aran?]

Rapidaments en tot veir es grafics podem comprovar coma es informaires consumissen, aguest orde, aguesti productes culturaus: mejans e musica, libes e activitats en aranés. Cada viatge mès auem disponibles mejans de comunicacion en occitan, ja sigue enes canaus publics dera television de Catalonha o dera francesa; tanben ena arràdio e sustot enes jornaus digitaus. Çò de madeish passe damb era musica: actuauments i a fòrça produccion musicau en occitan, e de diuèrsi genres. De segur qu'er succès d'Alidé Sans, entre d'auti, an hèt a conéisher mès era musica aranesa e occitana dehòra des termières politiqes e n'a facilitat er accés des d'auti punts.

En cas des libes, cau tier en comde era manca d'interès pera lectura des generacions actuaus e mès encara era dificultat de trapar libes en occitan aranés per tot. Se ja en Aran ei relativaments complicat, non cau ne imaginar-se coma ac ei en Barcelona e pòbles encara mès petiti. Per aquerò, ua responsa atau non mos a d'estonar; totun, cau posсар era Generalitat a distribuir eth sòn catalòg de publicacions en occitan entà dar a conéisher era aufèrta culturau en aguesta lengua.

En çò que tanh as 'activitats' sonque un 12,9% a pogut participar darrèraments d'eres en occitan aranés, e b'ei un numèro plan petit. Cau promòir es associacions culturaus en occitan, es activitats entà mainatges, eca.

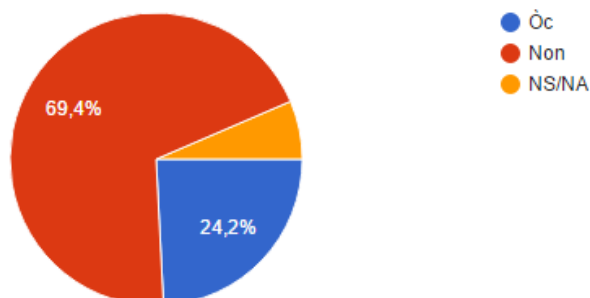
Li agradarie que i a auesse mès aufèrta culturau en occitan aranés? En qué concretaments?

Lèu totes es responses apunten a qu'ei de besonh que i age mès aufèrta culturau en aranés, ja sigue en libes, musica, teatre, exposicions, eca. Ahigem quauqua responsa que mos semble d'interès (en annèx 2 apareishen totes):

- Era aufèrta ei molt prauba. Ei molt dificil trapar-se productes culturaus d'interès. Aumens mès presència enes mieis de comunicacion.
- [...] ara madeish non a bric de presència enlòc
- Òc, un diccionari més complet a on apareishquen es neologismes més actuaus.
- Òc, e non sonque tàs aranesi, tanben entara gent que li shautarie saber més de nosati e dera nòsta cultura.
- Hèsta d'Aran per sa lengua en Barcelona⁴

⁴ Era hèsta d'Aran per sa lengua ei ua corsa que comence en tres punts disparièrs dera Val (Montgarri, Les, Plan de Tishineret) e qu'acabe en Vielha, a boca de net, a on s'autrege eth prèmi Lengua Viua, a ua persona o collectiu destacat pera defensa der aranés e dempús se debane un concèrt; ei ua corsa que promò er aranés e ei organizada peth collectiu Lengua Viua des de 1993,

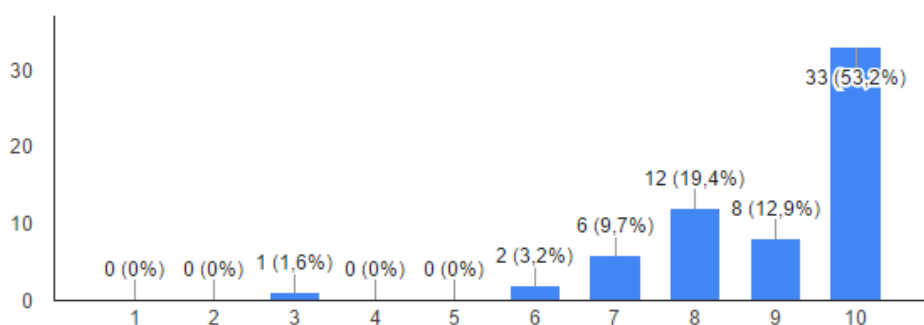
Promò er occitan aranés en tot participar de bèra associacion, revista, siti web, eca?

A despieit que lèu era majoritat des responses indiquen que òc que se desire mès cultura en occitan aranés, sonque un 24,2% participe de bèra iniciatua entà promòir-la; un 69,4% declare que non participe de cap revista, associacion o siti web entà promòir era lengua.

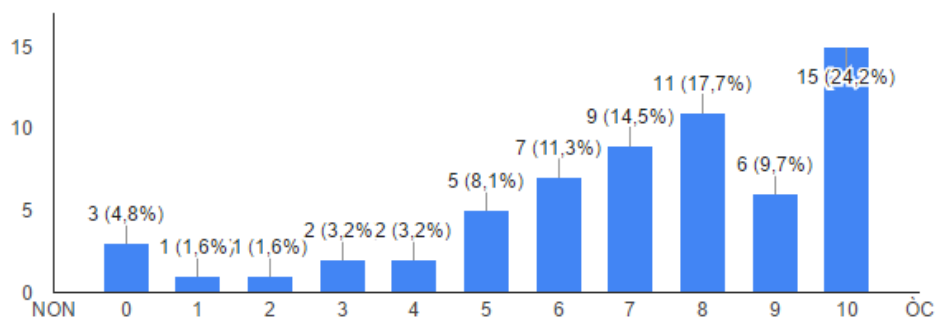
Autes

Quina importància a entà vosté er occitan aranés?

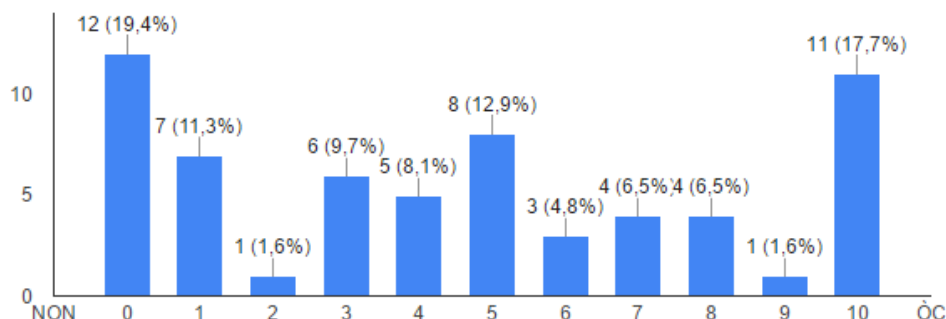
Aguest grafic mòstre es percentatges e eth numèro absolut de responses: totes lèu per dessus deth 7; e era gran majoritat d'eres avaloren era importància der occitan aranés en un 10. Er amor pròpri des parlants ei completaments indispensable ara ora de deféner e promòir era lengua, sustot a petit nivèu, ena familha o es amics, e transmèter-la.

Considère vosté qu'er occitan aranés ei en perilh?

Coma en cas anterior, lèu totes es responses apunten a que considèren er aranés coma ua lengua qu'ei en cèrt grad de perilh: era consciéncia de parlar ua lengua minorizada o qu'ei en risque de desaparicion ei plan importanta entara consciencion des parlants entà mantier-la, deféner-la e mantier-la viuva.

Considère vosté qu'a es madeishi drèts lingüistics qu'es catalanoparlants e castelhanoparlants en Catalonha?

Un totau de 30 personas (que balhen ua avaloracion deth 0 ath 4) considèren que non an es madeishi drèts; e 23 considèren que òc (avaloracions deth 6 ath 10). Ueit se placen en ua posicion intermèdia; totun, des responses era opinion majoritària ei era que considèren que non an es madeishi drèts qu'es catalanoparlants o castelhanoparlants en Catalonha. Ei ua percepcion que cau cambiar, donques a efèctes teorics er occitan ei ua des lengües oficials de Catalonha. Ath cant des catalanoparlants e es castelhanoparlants, es occitanoparlants aurién d'auer era madeisha consideracion ara ora de parlar era sua lengua, e sustot, es madeishi drèts.

Suggestions

Se vò donar-mos quauqua informacion, suggestion, ampliar bèra responsa, ara ei eth moment!

Transcrivim en occitan aranés normalisat quauqua opinion que mos a semblat interessanta (se pòden trapat totes enes annèxi):

- Enes libes de tèxt des mainatges catalans i a pòga mencion ad aguesta lengua oficiau tanben en Catalonha. Grana desconeishença per part des catalans qu'er aranés ei ua lengua viuua.
- [...] mès cau èster ordenat e eth catalan non *pinte* arren en Madrid coma er occitan non i *pinte* arren en Barcelona, mès òc qu'i *pinte* en Tolosa
- Ei dificil d'expressar-se en aranés en quauqui àmbits que non i aurien d'éster, com eth judiciu, a on es empleats publics non an de conéisher er aranés, e se ben auem eth dret, ei ben cèrt, qu'ei un problema quan ac vòs hèr. Tanben en dia dia, ena vida vidanta, auem ua immigracion molt fòrta, que implique que sigue dificil de vieuer en Aran en aranés
- Non ei fàcil èster aranés dehòra d'Aran, però tapoc trapes fòrça araneso-parlants lagens d'Aran. Açò dificulte eth mèn manteniment lingüistic e era extension des mèns coneishements as mèns hilhs.
- Consideri fòrça important er aranés, pensi en aranés e en casa la parli e atau voi que hèsqwen es mèns hilhs eth dia de deman.

Conclusions

Encara qu'es resultats dera enquèsta, coma ja avertíem en inici, non pòden èster consideradi scientifics pera manca de recorsi, òc que ne podem extrèir diuèrses conclusions.

Des responses podem verificar coma toti aqueri informaires que considèren er occitan aranés coma lengua pròpria la vòlen transmèter as hilhs, e aguesta intencion ei vitau entà que fin finau s'acabe d'arténher. Ath delà, i a un petit grop de personas que maugrat non consideran er occitan aranés era sua lengua, òc que harien bèth esfòrc pr'amor qu'es sòn hilhs l'aprenessen, coma apuntar-les a bèth cors.

Ua donada que pòt generar preocupacion e damb era quau calerie trabalhar ei eth perqué un de cada dus hilhs qu'aumens a un progenitor que li parle aranés non l'acabe parlant. An es progenitors pro recorsi entà educar es hilhs en ua des lengües oficiaus dera sua comunautat? Era responsa non ei clara: òc que viuem en ua epòca a on podem gaudir de mèts recorsi que jamès mercés a internet, mèts les coneishem? Son suficients? Se'n garantís er accés, ad aguesti e a toti es qu'existissen? Se fan classes d'occitan aranés entà mainatges? Se mòstre era utilitat de parlar occitan aranés?

D'aguesta enquèsta tanben podem percéber eth desconeishment qu'an es catalans der occitan aranés: ne se l'arreconeish, ne se le coneish. E açò ei ua pena, ja qu'ei ua lengua que se parle ena madeisha comunautat, e que cada viatge mèts se pòt veir e entèner dehòra d'Aran: enes musèus, ena television, eca. D'ací tanben qu'ua grana majoria des informaires reclamen mèts preséncia publica der occitan aranés; lèu ath madeish nivèu qu'eth catalan o er espanhòu.

Ça que la, son en un miei ostil? Lèu toti indiquen que manquen activitats en aranés, e ei logic pensar que entà qu'ua lengua de vertat visque cau que non demore barrada enes quate parets de casa. Ei de besonh que se pogue emplegar entà liéger libres, mantier-se informat, eca. Aguesta madeisha arrason ei qu'era pòrte a un des informaires a demandar un diccionari damb es neologismes mèts actuaus, ua lengua cau que servisque entà poder-se comunicar sus quin tèma que sigue.

Era relacion qu'an es occitanoparlants damb er aranés un viatge dehòra d'Aran ei fòrça positiu, lèu toti considèren qu'a ua importància nauta entà eri (era avaloracion majoritària ei entre 8 e 10) e tanben considèren qu'ei ua lengua en situacion de perill. Ath delà, ua donada fòrça interessant ei qu'ua majoria ajustada des informaires non considèren qu'age es madeishi dreus qu'es catalanoparlants e es castelhanoparlants: ei ua

percepcion que conven trabalhar entà cambiar, o melhor, cambiar era realitat entà cambiar era percepcion.

Dempús dera realizacion d'aguesta enquesta creдем qu'era santat der occitan aranés dehòra dera Val d'Aran ei comprometuda. Ja ac ei en pròpri territòri, en Aran; mès en Catalonha tanben. Conven qu'era Generalitat desvolòpe era *Lei der Occitan, Aranés en Aran*; e se dòte de recorsi as pairs occitanoparlants que vòlen transméter era lengua as hilhs. Transméter era lengua en un territòri a on non ei pròpria ei complicat, mès calerie que ac siguesse mens en tot èster lengua oficiau. Maugrat tot, non mos podem quedar damb era idèa qu'era oficialitat ac ei tot: eth galhec b'ei oficiau en Galícia e an darrèr an pèrd parlants.

Es aranesi, totun, tanben s'an d'organizar e desvolopar activitats d'acòrd as sòns besonhs; ena mesura de çò possible, damb eth supòrt d'institucions e dera lei abans mencionada. En tot seguir damb er exemple deth galhec, en Barcelona s'organizen jornades de jòcs entà mainatges a on eth galhèc ei era lengua veïculara⁵: son aguest tipe d'iniciatiues autorganizadas es que pòden contribuir ara socializacion des progenitors e mainatges en occitan aranés.

Era definitiva, creдем que ara administracion li calerie responsabilizar-se d'aguesta situacion, realizar es estudis apertienti (se conven, laguens dera pròplèu Enquesta d'Usatges Lingüistics) e ajudar es occitanoparlants que volguen víuer en aguesta lengua en Catalonha: des de recorsi entàs hilhs enquia poder escuèlher era lengua de comunicacion damb l'administracion.

Demoram qu'aguest trabalh servisque entà aportar lutz —encara que modèsta— sus era situacion der occitan aranés aqui a on non ei lengua pròpria mès òc oficiau.

⁵ Son es *Ludotegas* e son ua iniciatiua dera associacion culturau galhèga de Barcelona.

Bibliografia

- Aran, entre Catalunya i Occitània*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Vicepresidència, Secretaria de Política Lingüística, 2010.
- BEC, PIERRE, *La llengua occitana*. Barcelona: Ediciones 62, 1977.
- CARRERA BAIGET, AITOR: *L'Occità: gramàtica i diccionari bàsics (occità referencial i aranès)*. Lhèida: Pagès, cop. 2011.
- CONSELH DE DIPLOMACIA PUBLICA DE CATALONHA, DIPLOCAT: *Val d'Aran* [en linha]. Barcelona: 26 de noveme 2014 (consulta: 11 de mai de 2016). <<http://www.diplocat.cat/oc/catalonha/val-d-aran>>
- Enquesta d'usos lingüístics a la Val d'Aran. Principals resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població. 2013*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2013.
- INSTITUT D'ESTADISTICA DE CATALONHA, IDESCAT: *Diuerses enqüestes*. Barcelona, 2014 <<http://www.idescat.cat/>>
- Mapa sociolingüístico de Galicia 2004. Vol. II: Usos lingüísticos en Galicia*. Coronha: RAG, 2009
- O galego segundo a mocidade*. Coronha: RAG, 2003.
- Occitània i l'occità*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Vicepresidència, Secretaria de Política Lingüística, 2008.
- SANGINÉS, GEMMA; SUAY, FERRAN: *Sortir de l'armari lingüístic : una guia de conducta per viure en català*. Barcelona : Angle, 2010
- SANS SOCASAU, JUSÈP LOÍS. *Occitan en Catalonha*. Lleida: Pagès, 2008
- SOLÉ I CAMARDONS, JORDI: *Sociolingüística per a joves: una perspectiva catalana*. Barcelona: Biblària, 1995
- VILA I MORENO, F. XAVIER: *Eth Coneishment der aranés ena Val d'Aran: analisi sòciolingüística dera enqüesta oficiau de poblacion* 1996. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2000.
- YANNIS HARVATOPOULOS, YVES-FRÉDÉRIC LIVAN, PHILIPPE SARNIN. *El Arte de la encuesta: cómo realizarla y evaluarla sin ser especialista*. Bilbao: Deusto, DL 1992.

Annèx

1) Cerca d'informaires

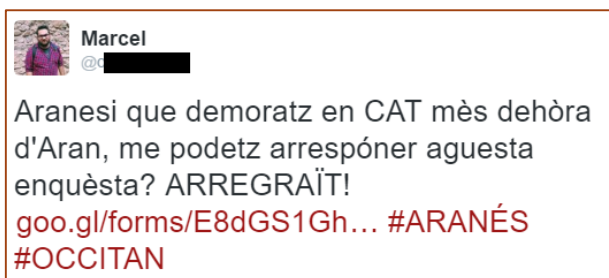

Era imatge que hèrem a virar per internet entà cercar es informaires.

Aguesta ei ua mòstra dera colaboracion de bèra pagina de Facebook de tematica relacionada.

Aguest siguec un des *tweets* que hí entà promòir era enquèsta:

Era entrevista que me hèren en Ràdio Catalonha – Val d’Aran:

<http://www.ccma.cat/catradio/alacarta/informatius-catalunya-radio/meddia-aranesera-destinacion-turistica-dera-val-daran-ei-era-que-mes-creish-en-catalonha-en-2015/audio/917478/>

alacarta BUSCA ÀUDIOS I VÍDEOS: Per emissores Per programes Per col·laboradors

01:00:03

INFORMATIUS CATALUNYA RÀDIO TOTS ELS ÀUDIOS WEB DEL PROGRAMA

"Meddia Aranés": Era destinacion turistica dera Val d'Aran ei era que mès creish en Catalonha en 2015

12/04/2016 0 INSEREIX

Era destinacion turistica dera Val d'Aran ei era que mès creish en Catalonha pendent eth 2015 damb lèu 660 mil estades. Ac tractam, a hons, aué en Meddia aranés a on vos informam, tanben, d'ua exposicion de lutzencrambes que s'inaugure dijaus e d'ua **enquèsta lingüistica tà aranesi que viuen dehòra d'Aran**, La destinació turística de la Vall d'Aran és la

2) Era enquèsta

Aguest ei eth ligam a on se pòt consultar era enquèsta en linha e quauques imatges.
Seguissen es responses as qüestions diuèrses sense normalizar.

Enquèsta en linha: <http://goo.gl/forms/Mf5RLOm3ondGDoPa2>

PDF damb totes es responses ara enquèsta:

https://onedrive.live.com/redir?resid=64EDFF6E68214975!932&authkey=!AK8ki9CBiS_qDo4&ithint=file%2cpdf

Lengua oficial				
S'a relacionat damb era administracion publica en occitan dehòra d'Aran? *				
	Òc	Non	Non m'í sò relacionat	NS/NA
Nivèu locau (Ajuntament)	☐	☐	☐	☐
Nivèu comarcau (Conselh Comarcau)	☐	☐	☐	☐
Nivèu provincial (Deputacions)	☐	☐	☐	☐
Nivèu regionau (Generalitat)	☐	☐	☐	☐
Nivèu estatau (SS, Ministèris)	☐	☐	☐	☐

Quina ei era sua lengua? *	
☒	Occitan aranés
☐	Catalan
☐	Espanhòu
☐	Una altra opció:

Autes											
Quina importància a entà vosté er occitan aranés? *											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Considèrè vosté qu'er occitan aranés ei en perilh? *											
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
NON	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ÒC

Percepcion dera lengua
Quan quauquarrés l'escote en tot parlar occitan aranés, coma reaccione: *
<input type="text" value="la vostra resposta"/>

Usatges lingüistics des aranesi occitanoparlants emigradi en Catalonha

Quan quauquarrés l'escote en tot parlar occitan aranés, coma reaccione:(62 respostes)

Ben

Ben

Ben, damb curiositat e simpatia

S'interesse per saber-ne mes

Sorpres

Curiositat e soent interessadi. A viatges confonen tamb iauti dialectes; mallorquí, ...

Susprenut

Sorprés

Fòrça persones pensen que parli francés, i d'outes pensen que só hol.

S'estranyen

Extranhat

Les agrade entendre-me

Se queden guardan e dempús dides que le semble ua lengua presiona.

Pregunte quina lengue ei

Indiferent

Ben,se interessen

Les he gracia

Ac trapen gracios e interessant que pàrliga ua lengua diferenta.

Li expliqui ce que ei e perquè ac hésqui

Non reaccione.

correcte

Lis agrade e lis semble curios

No entenc res

Damb sorpresa

.

Campe

Era gent non sòl conéisher guaire er idiòma e s'estonen ath senté'c. Saben que non ei pas catalan ne francés, mès les còste compréner qu'ei aranés.

Non le parli james, mès beth viatge me demanen que le parla perque ac tròben exotic.

No sap quina lengua çò parlan, mès li semble ua barreja de Castelha e Català

Li shaute e sent curiositat

Damb normalitat

No tingui problemed

Molt feliç

Demanen qué parli

Nomauments damb interès

S'interesse pera lengua

Se sorpren e li agrade entenerlo

Demanan informacion sus er aranés

Era gent se sorpren possitiuamens e s'interese

Qué ei acrò? Sone extrany.. Sonque un viatge an sabut reconèixer que ei aranés.

Sorprès

Ben, te demanen de aun es.

Admiracion

De ninguna manera

Acabo prenen coma un circumstancia curiosa

Sabon pas que soi parlant.

Estranyat, pregunten quina llengua és

Ben, damb curiosidad

Ben, se sorprenen

non enten arren

Li sorpren força

Li shaute

Li shaute era lengua.

Lo agrade escotar coma parli

Ara majoria les agrade

No me enten

Es catalans sustot en forma de desprèci.

Me demanen se qué parli. A viatges era gent pense qu'ei malhorquin.

Damb interès.

surpres

Estonant

Sorprés

Quan li pregunten 'qué parle?' e vosté arrespon 'aranés', saben qué ei?(62 respostes)

No

No

Tostemp pregunten se lo parles en casa e ena escòla

Soent, es noticies de meddia en aranés en 3/24 ei era rason pera que moltes persones coneishen er aranés

Era mia pareilha non lo parle, mès lo entén tot. Non lo parle perquè li da mandra mès sap que voi que ès nòsti hilhs parlaran aranés. Campam cada dia eth 324 en aranés junti entà que s'acostume. Non e hèt cap cors, mès ne voi hèr un entà milhorar e auer era titolacion, ja que sò mèstra. Tostemp parli deth aranés ara gent que no lo coneish :).

non

Poiria escriueine força... mes era conclusio que he tret en totti ees ans que he estat viatjan e treballant per espanha ei que este aranes tostem m'ha daurit es pòrtes e ajudat en es mies relacions sociaus e professionals.

Un còp en Barcelona se pensauen que parlaue ua lengua dera Euròpa der èst.

Se non han visitat Aran desconeixen era sua existencia.

Es catalans es mès racistes damb er Aranés. Diden qu'er Aranés ei un dialècte deth Catalan.

En ua botiga de ròba un dependent m'entenec parlar aranés damb era mia hilha e sabec qu'ère aranés gràcies as informatius deth 3/24.

Lengua oficiau

Li agradarie que i a auesse mès aufèrta culturau en occitan aranés? En qué concretaments?(62 respostes)

Òc
Òc
Òc
Òc
Òc
òc
òc
Musica
Musica
No
No
Si
Si
Cinèma, teatre.
Libres, musica, teatre...en tot on sigue possible...
Si, medis comunicacion
Non sai
Òc, sustot teatre.
Non
Cinema!
Mejans de comunicacion
Comics enta mainatges de 7-14 ans
Estarie ben. Teatre, musica.
Oci
Pelicules
En libres
Ja n'hi ha pru
Eth teatre en aranés dehòra d'Aran.
òc. Quinsevolh que difone era lengua e la dongue a conéisher.
Pensi que faltarie public.
Òc, en activitats com eth teatre o eth cinema.
Teatre,cine
Òc. Teatre
.
Òc, e non sonque tàs araneis, tanben entara gent que li shautarie saber més de nosati e dera nòsta cultura.
Non sabi que responder
Òc, un diccionari més complet aon apareishquen es neologismes més actuaus.
Cinema
Tv
Més aufèrta en general
Era aufèrta ei molt praubá. Ei molt dificil trapar-se productes culturaus d'interès. Aumens més presència enes mieis de comunicacion.
Concèrts
Si. Teatre e television
Òc, monòlegs

Teatre, recitada de condes, eca

Musica (Nadau), hèsta de aran per sa lengua en bcn...

Òc, toti es aspectes. Literatura, teatre, musica e tv

Cine

Si.

Ara música e musèus locals.

Òc.

Òc, en qualsevol activitat perquè ara madeix no ha bric de presencia en loc

Si. Musica, mejans de comunicacion, teatre, etc

Òc,tv

Òc. Television, internet, eca.

Òc, enes mejans de comunicacion

Donques en cine.

En premsa escrita

Teatre

televisu

Libres, tv

Teatre

Promò er occitan aranés en tot participar de bèra associacion, revista, siti web, eca?(62 respostes)Se vò donar-mos quauqua informacion, suggestion, ampliar bèra resposta, ara ei eth moment!(12 respostes)

Tot ben

Hi ha poca presencia deth aranes en es mies audiovisuals de Catalunya, e nul.la en es estataus. En es libres de text des mainatges catalas hi ha molt poca mencion a d'aguesta lengua oficiau tb en Catalunya.

Gran Desconeixensa per part des catalans que eth aranés ei ua lengua viua

Non me semble ben voler ampliar era utilitzacion der aranes dehora de occitania. Catalonha ei Catalonha e Occitania ei Occitania. Se haurie de promoïr mes eth treball damb eth reste deth país de Oc e deishar de campar de voler utilitzar era nosta lengua dehora de casa. So aranes de nashement e orgulhos de ester aranes, mes cau ester ordenat e eth catalan non pinte arren en Madrid coma er occitan non i pinte arren en Barcelona, mes oc que i pinte en Tolosa

Trapi fòrça interessant aquest treball, se as algun dubte o vos conèisher alguna causa mes, contacta tamb jo: *****@hotmail.com . Tanben m'agradarie fòrça conèisher es resultats.

Veigui un problema, non pas en Catalonha, senon en Aran. Ei dificoltos d'expresà-se en aranés en quauqui àmbits que non i auriem d'éster, com eth jodiciau, a on es empleats pòblics non an de coneisher er aranés, e se ben auem eth dret, ei ben cert, qu'ei un problema quan ac vós hér. Tanben en dia dia, ena vida vidanta, auem ua immigracion molt forta, que implique que sigue dificil de vieue en aran en Aranés Es mies hilles no parlen aranés encara que m'agradarie que l'entenesen.

Òla, qu'a estat un plaser contestar era enquesta. Te dongui eth link d'un article mèn que dilhèu te pot interessar entah tòn treball: <http://opinion.jornalet.com/1553>

Non ei fàcil èster aranès dehòra d'Aran, però tapoc trapes molti araneso-parlants lagèns d'Aran. Açò dificulta etn men manteniment lingüistic e era extension des mes coneishements as mens hilhs. Gràcies per sajar d'aportar més lum sus era conservacions dera nòsta lengua.

Cau revisar tota era normalitzacion der aranés, trabalhan damb personas qualificades, e non de qualsevol manera e tirant es diners coma se estar hèn damb era academia dera lengua occitana damb eth sr. Sans, que sonque ei aquièu tà salvar-se diners públics. A dia d'aué, s'an retirat toti es sòs que i auie tà es classes d'aranés que i auie en barcelona, per exemple, eth material ei praubè (encara que ara se està trabalhar).

Toti es actes que se hèn e toti es sòs van sonque tara acadèmia, que enquia ara no a hèt arren a favor dera nòsta lengua.

Consideri gòrça importan eth aranes, pensi en aranes e en casa la parli e atau voi que esquen es mes hilhs eth dia de deman, mes cau tocar de pes en terra, em 10.000 aranesi en aran, non podem pretene que en barcelona sigue eth aranes ara par que era resta de lengües. Cau centrar es esforci enta que sigue reconeishut ena resta deth territori e que sigue en aran aun se mantengue e se aunente era sua difosion.

Sòrt

¡Bon treball!

Arregraïment peth sòn interès ena nòsta lengua. Gràcies!

Treball de grau

Declaració d'autoria

Amb aquest escrit declaro que sóc l'autor/autora original d'aquest treball i que no he emprat per a la seva elaboració cap altra font, incloses fonts d'Internet i altres mitjans electrònics, a part de les indicades. En el treball he assenyalat com a tals totes les citacions, literals o de contingut, que procedeixen d'altres obres. Tinc coneixement que d'altra manera, i segons el que s'indica a l'article 18, del capítol 5 de les Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges de la UB, l'avaluació comporta la qualificació de "Suspens".

Barcelona, a 17 de juny de 2016

Signatura:

